

СИЛАБУС

з дисципліни «Основи підприємницької діяльності»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю

073 «Менеджмент»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Смігунова Олена Вікторівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту, <http://new.khntusg.com.ua/staff/smigunova-olena-viktorivna>

Міненко Софія Іванівна, асистент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту, <http://new.khntusg.com.ua/staff/minenko-sofija-ivanivna>

ОПИС КУРСУ

Пререквізити. (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностей). Базові знання з дисциплін: «Економіка підприємства», «Фінанси підприємств», «Менеджмент», «Господарське право», «Конкурентна політика», «Маркетинг», «Податкова система», «Організація, нормування і оплата праці».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Організація виробництва», «Планування і контроль на підприємстві», «Бізнес - планування», «Антикризове управління».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги). Вивчення дисципліни спрямоване на отримання студентами базових знань із питань організації і функціонування підприємницької діяльності, сутності і принципів підприємницької діяльності, основних рис підприємця, а також практичних вмінь і навичок щодо механізму організації власної справи, оволодінні методикою аналізу політики підприємства, ризиків, що супроводжують підприємництво, шляхів їх уникнення. Дисципліна орієнтує на пошук нових ринкових можливостей та формування на цій основі нових бізнес-ідей.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- зміст і сутність підприємництва, способи його організації;
- започаткування підприємницької діяльності;
- наявність підприємницьких навичок у майбутнього організатора;
- форми господарських договорів та їх характеристики;
- види партнерських відносин у бізнесі залежно від змісту договору
- правила технічного оформлення бізнес-плану;
- класифікаційні ознаки підприємств;
- понятійний апарат з основ підприємницької діяльності, її предмет, методи та функції;
- фази розвитку підприємництва, принципи та передумови підприємництва.

уміти:

- демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;
- аналізувати кредитні та лізингові операції;
- використовувати технологію розробки бізнес-плану;
- аналізувати організаційно-правові форми підприємницької діяльності.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладення дисципліни «Основи підприємницької діяльності» є формування **компетентності** для розгляду теоретичних та практичних питань, пов'язаних з підприємницькою діяльністю в Україні, формування системи знань про закономірності та особливості розвитку підприємницької діяльності в Україні, про процес започаткування та ведення власної справи.

Предметом вивчення «Основи підприємницької діяльності» є вивчення методів і підходів до організації підприємницької діяльності та чинників, що впливають на неї.

Основними **завданнями**, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є надання здобувачам вищої освіти:

- вивчення видів і особливостей підприємницької діяльності;
- ознайомити із сучасним станом розвитку підприємництва та його проблемами;

- дослідження правового статусу підприємця на основі вивчення законодавчих основ підприємницької діяльності в Україні;
- вивчення принципів організації та економіки підприємництва;
- проведення аналізу основних організаційно – правових форм;
- ознайомлення з політикою соціальної відповідальності бізнесу.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців:

- здатність виявляти ініціативу та підприємливість;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до критичного осмислення підприємницької діяльності;
- здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього і внутрішнього середовища;
- здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- здатність визначати та описувати характеристики організації;
- здатність визначати перспективи розвитку організації;
- вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть вибрати напрям та організаційно-правову форму свого бізнесу, яка буде відповідати його цілям і можливостям, пройти процедуру створення нового підприємства; забезпечити його функціонування, безпеку, менеджмент; налагодити партнерські зв'язки та скласти і підписати контракти, вміти використовувати інструментарій менеджменту та маркетингу у підприємницькій діяльності; передбачити та забезпечити можливі ризики, визначити стратегії підприємства та інше; Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень; Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації; Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень; Виявляти навички організаційного проектування; Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації; Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Підприємництво як форма господарювання та його види»

Лекції:

- Тема 1. Основні засади формування суб'єктів підприємницької діяльності.
- Тема 2. Створення і організація функціонування дозвільної системи.
- Тема 3. Правове поле підприємницької діяльності.
- Тема 4. Бізнес-план і технологія його складання.
- Тема 5. Реєстрація суб'єктів підприємництва.
- Тема 6. Партнерські відносини в бізнесі
- Тема 7. Договірні відносини в бізнесі.

Практичні заняття:

- Тема 1. Види підприємницької діяльності
- Тема 2. Видатні бізнесмени світу та історія їх успіху.
- Тема 3. Франчайзинг як форма підприємницької діяльності.
- тема 4. Основні функції єдиного дозвільного офісу та організація його роботи.
- Тема 5. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності
- Тема 6. Менеджмент і його значення у підприємстві.
- Тема 7. Нетрадиційні джерела фінансування підприємницької діяльності: лізинг, факторинг.

Змістовий модуль 2.

- Тема 8. Мале підприємництво
- Тема 9. Соціальне підприємництво
- Тема 10. Ефективність та оцінка результатів підприємницької діяльності
- Тема 11. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств.
- Тема 12. Ризики у підприємницькій діяльності
- Тема 13. Оподаткування підприємницької діяльності.
- Тема 14. Процес прийняття управлінських рішень.
- Тема 15. Припинення підприємницької діяльності.

Практичні заняття:

- Тема 8. Комерційні угоди і посередництво у бізнесі.

Тема 9. Державні та міжнародні організації підтримки підприємництва в Україні.

Тема 10. Етика підприємництва.

Тема 11. Бізнес-інкубатори як форма підтримки малого підприємництва.

Тема 13. Державна політика підтримки підприємництва.

Тема 14. Санація, банкрутство і ліквідація суб'єктів підприємництва

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: *модуль 1* – 50 % семестрової оцінки; *модуль 2* – 50 % семестрової оцінки;

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>